

Vår adress
Kommunstyrelsen
Borlänge kommun

Adress
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Besöksadress
Rödavägen 50

Handläggare, telefon, e-post
Malin Nordström

Malin.nordstrom@borlange.se

Betänkande SOU 2016:5 Låt fler forma framtiden

Sammanfattning

Sverige har ett partival med personvalsinslag. Borlänge kommun anser att utredningen i för liten utsträckning berör hur partiorganisationerna kan och bör utvecklas i syfte att stärka demokratin.

Borlänge kommun instämmer i huvudsak med utredningens förslag men nedanstående tillägg.

Avsnitt 3.6.1

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag till ny målformulering och betonar vikten av att fatta aktiva politiska beslut för social hållbarhet och motståndskraft mot våldsbejakande extremism.

Avsnitt 3.6.2

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag att tillsätta en maktutredning. Det kan finnas skäl till att lägga statliga utredningar som genomför samhällsanalyser utanför staten med påståendet att statliga utredningar kan få svårt att upprätthålla sin självständighet för att de söker konsensus för den analys de genomför känns oroväckande.

Avsnitt 6.5.4

Borlänge kommun stödjer utredningens bedömning att policyprofessionella har ökat och att pågående utveckling kan få konsekvenser för demokratin. En kommande utredningen bör därför se över hur mediernas roll och public service kan stärkas.

Avsnitt 6.8.4

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag om att genomföra en översyn och föreslår att översynen ser över arvodesmöjligheterna för förtroendevalda politiker i syfte att möjliggöra deltagande i till exempel medborgarkontakter i syfte att stärka det demokratiska systemet.

Avsnitt 7.6.2

Borlänge stödjer utredningens förslag samt tillstryker att SCB bör få i uppgift att genomföra en särskild undersökning om nationella minoriteters politiska representation. Detta är särskilt aktuellt för Borlänge kommun då kommunen är utsett till finskt förvaltningsområde.

Avsnitt 7.6.4

Borlänge kommun avslår förslaget att yngre förtroendevalda ska rotera på de politiska uppdragen och att efter halva mandatperioden byta nämnd. Detta motiveras av att det tar ca 4 år att sätta sig in i en nämnds verksamhet och det är viktigt att sätta sig in i en nämnds ansvarsområde.

Avsnitt 8.3.2

Borlänge kommun avslår förslaget om att genomföra direktval till ett begränsat platser i en geografisk nämnd.

Avsnitt 8.3.5

Borlänge kommun avslår utredningens förslag till rätt att behålla uppdrag vid flytt. Partiorganisationerna behöver få förutsättning att arbeta med medlemmar samt möjliggöra att fler blir förtroendevalda. Förslaget tar inte tag i det grundläggande problemet.

Avsnitt 8.3.6

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag och anser att introduktionsutbildningar är ett mycket viktigt verktyg för att de förtroendevalda ska ges så bra förutsättningar som möjligt för att genomföra uppdragen på ett önskat vis. Kommuner och landsting *bör* i möjligaste mån erbjuda introduktionsutbildningar.

Avsnitt 8.3.7

Borlänge kommun stödjer utredningens bedömning och vill även betona vikten av utbildning av de förtroendevalda om t.ex. risk- och säkerhetsansvariges roll.

Avsnitt 8.5.2

Borlänge kommun stödjer utredningens bedömning och eftersom frågan har varit angelägen hos kommunen så har regler för förtroendevaldas föräldraledighet redan införts.

Avsnitt 9.3.3

Borlänge kommun avslår förslaget om en begränsning av antalet mandatperioder som en person kan inneha uppdraget som ordförande.

Avsnitt 9.3.4

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag men vill dock framhålla vikten av god kommunikation med medborgarna om dessa debatter. Om syftet är att öka intresset för den lokala politiken ser Borlänge kommun medborgardialoger med bred politisk närvaro som ett viktigare verktyg. Om syftet däremot är att stärka medborgarens syn på fullmäktiges roll som kommunens centrala politiska organ, bör debatterna arrangeras med medborgaren som åhörare i fokus.

Avsnitt 12. 7.2

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag om folkinitiativ men som tidigare nämnt avslår kommunen förslaget om införandet av folkmotioner.

Avsnitt 12. 7.7

Borlänge kommun avslår utredningens förslag att i förväg deklarerar under vilka förutsättningar man avser följa folkomröstningens resultat. Eventuella löften om att följa

utfall på över 50% kan ge oväntade konsekvenser. Varje fråga kräver en regelrätt berednings- och politisk process inför beslut.

Avsnitt 13. 5.1

Borlänge kommun avslår utredningens förslag om folkmotion. Det finns en risk att folkmotioner gynnar de som uttrycker sig väl i skrift, och därmed missgynnar personer med svårigheter i det svenska språket. Införs ändå folkmotionen bör samma förutsättningar gälla som för medborgarförslag, det vill säga att de ska vara demokratiska och inte gälla myndighetsutövning mot enskild. Det finns en risk för ökad administration gällande administreringen av demokratiportalen.

Avsnitt 14. 8.1

Borlänge kommun avslår utredningens förslag om sänkt röstlängd. Om detta ändå införs förutsätter det att de politiska partierna ska få vistas på skolorna. Därför kan det i sådana fall heller inte vara ett rektorsbeslut huruvida politiska partier ska få besöka skolan eller inte. Det ska finnas tydliga riktlinjer för politiska partiers närvaro.

Avsnitt 14. 8.3

Borlänge kommun stödjer utredningens förslag men vill poängtera vikten av det praktiska genomförandet för ungdomars deltagande.

Avsnitt 15. 7.7

Borlänge kommun stödjer inte förslaget att kommunen ska tillhandahålla tillgängliga lokaler för partigruppsmöten. Varje parti bör ansvara för att partigruppsmöten hålls i tillgängliga lokaler. Detta för att inte tillgången på lokaler ska begränsa möjligheten att genomföra gruppmöten när man så önskar.

Föredragande tjänsteman
Malin Nordström